

УДК 338.2

DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/4-98-7>**Решетняк Я. В.**Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту,
Сумський державний університетORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0806-0801>**Тарчинець О. С.**

Національний університет «Чернігівська політехніка»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-2146-5875>**КОРУПЦІЯ ТА ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА:
АНАЛІЗ НАУКОВОГО ПІДРУНТЯ ТА СИСТЕМНИХ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ**

У статті проаналізовано тенденції у пошукових запитах і науковій літературі за ключовими словами «корупція» та «фінансова безпека», а також здійснена кластеризація наукових доробків у цій тематиці для визначення майбутніх напрямків досліджень. Аналіз пошукових запитів показав, що зацікавленість в терміні «корупція» значно вища, ніж у понятті «фінансова безпека». Пошук у базі даних Scopus виявив 282 публікації на цю тему, починаючи з 1992 року. Топ 5 предметних сфер видань, які розміщували публікації з тематики корупція та фінансова безпека: «Соціальні науки», «Комп'ютерні науки», «Економіка, економіка і фінанси», «Інженерія» а також «Бізнес, менеджмент та облік».. Топ-5 країн афіліції: США, Китай, рф, Велика Британія та Україна. Аналіз за допомогою VOSviewer ідентифікував 4 кластери ключових слів в публікаціях, які досліджували тематику корупція та фінансова безпека. Перший найбільший – об'єднав публікації, присвячені аналізу впливу корупції на фінансову безпеку крихких держав та можливостей використання технологій для боротьби з цією проблемою.

Ключові слова: корупція, фінансова безпека, фінансова безпека, антикорупційні заходи, фінансовий розвиток, фінансове регулювання, кластерний аналіз, бібліометричний аналіз.

Постановка проблеми. Корупція та фінансова безпека є двома ключовими аспектами, які визначають стабільність та процвітання будь-якої держави. За останні десятиліття корупція стала однією з найбільш серйозних загроз фінансовій безпеці держав у всьому світі. Вона не тільки підриває довіру до державних інститутів та порушує справедливість в суспільстві, але й значно утруднює фінансовий розвиток, сприяючи нерівності, втратам в ефективності та втратам інвестиційного потенціалу. Дослідження присвячені розгляду взаємозв'язку між корупцією та фінансовою безпекою держави є актуальними. Особливо тематика дослідження корупції з точки зору фінансової безпеки в Україні має велике значення через те що вона призводить до втрати значних фінансових ресурсів через недовість, нетранспарентність та неефективний перерозподіл коштів на користь осіб, які здійснюють корупційні дії, перш за все в публічному секторі економіки, проте і в приватному секторі це питання важливе та актуальне. Прояви та факти системної корупції знижує довіру інвесторів до економіки країни, що може призвести до обмеження інвестиційних потоків та розвитку бізнесу, а це в свою чергу підриває можливості фінансового розвитку та збільшує відставання від конкурентів на світових ринках. Негативні ефекти в бізнес-середовищі, такі як перешкоди для конкуренції, несправедливість та неоднакові умови для підприємств призводять до неефективної алокації ресурсів, що ще більше до зниження конкурентоспроможності українських компаній на міжнародному ринку. Слід відзначити, що корупція сприяє зростанню боргового тиску на державу через недовість управління фінансами та втрати бюджетних коштів через незаконні схеми та зловживання, що суттєво підриває фінансову безпеку держави. І найголовніше корупція породжує відчуття безправ'я серед громадян та підриває довіру до державних інституцій, що може мати негативний вплив на стабільність політичної та фінансової системи, особливо це важливо в умовах війни, яку веде Україна за збереження державності з рф.

Ми дослідимо різні аспекти цього взаємозв'язку, включаючи вплив корупції на крихкість держави, нестабільність фінансових систем, та небезпеку, як зворотній показник безпеки. Перш за все, ми розглянемо пул статей, що опубліковані в журналах, що індексуються БД Scopus, та присвячені взаємозв'язку корупції та фінансової безпеки, а також їх ключовим синонімами та антонімами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд літератури щодо взаємозв'язку фінансової безпеки держави та корупції включає в себе широкий спектр досліджень та аналізів з цієї теми. Так можна відзначити суттєвий внесок перш за все західних науковців, таких як Мауро П. [1], який в своїй статті досліджував зв'язок між корупцією та фінансовим зростанням, а також вказував на негативний вплив корупції на фінансову безпеку держави. Танзі В. [2], який є експертом Міжнародного валютного фонду в своїй праці, опублікованій на сайті МВФ в розділі робочі матеріали, також досліджує різноманітні аспекти корупції та її вплив на фінансову безпеку та наводить пропозиції щодо зменшення корупції. Відома науковець Роуз-Аккерман С. [3], в своїй роботі вивчає різні типи корупції та їх вплив на державні інституції та фінансову безпеку. Цікавою також є книга Лембсдорфа Дж. [4], де автор досліджує різні теорії корупції та їх відношення до фінансової безпеки. Багато праць, які досліджують корупцію та її вплив на фінансове зростання, фінансовий розвиток, фінансову безпеку, публікуються експертами Світового банку, так високоцитованим є звіт [5], у якому розглядається вплив корупції на фінансову безпеку в контексті конфліктів та розвитку. Ці роботи надають важливі інсайти щодо того, як корупція впливає на фінансову безпеку держави та які можливі шляхи боротьби з цим явищем.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Однак, незважаючи на численну кількість досліджень, що стосуються корупції та фінансової безпеки, окремі напрями залишаються недостатньо окресленими.

Мета статті. Тому метою статті є аналіз тенденцій у пошукових запитах в термінах корупція та фінансова безпека, а також в науковій літературі по ключовим словам корупція та фінансова безпека, кластеризація наукового доробку в зазначеній тематиці для визначення майбутніх напрямків досліджень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Базуючись на підході до аналізу наукового доробку, який представлено в статті Васильєвої Т. А. [6], подальший аналіз буде проводитися відповідно до наступного плану: (1) проаналізувати пошукові запити за весь доступний період в системі Google, з метою визначити зацікавленість користувачів пошукового двигуна Google в термінах «фінансова безпека» та «корупція», країн в яких спостерігається попит тощо; (2) вибравши ключові слова: «фінансова безпека» «корупція», «крихкість держави», «фінансова безпека», «слабкість держави», «фінансова незахищеність», «загрози фінансовій безпеці», «невизначеність фінансової політики», «фінансово крихка держава» сформувати вибірку публікацій БД Scopus; (3) використовуючи інструменти аналізу пошукових результатів Scopus визначити наступні тенденції: кількість досліджень, присвячених тематиці корупція та фінансова безпека держави, основні предметні галузі досліджень в зазначеній тематиці; найбільш цитовані праці з тематики корупція та фінансова безпека держави, та питання які вони досліджують; (4) використовуючи програмний комплекс VOSviewer кластеризувати ключові слова в публікаціях подальших напрямків досліджень з тематики корупція та децентралізація публічного управління

Враховуючи суспільну важливість тематики корупція та фінансова безпека держави ми вирішували не обмежувати період дослідження.

Дослідження пошукових запитів дозволяє зробити висновок, що зацікавленість в терміні

корупція серед користувачів інтернет значно вище у порівнянні з поняттям фінансова безпека. Так в серпні місяці зацікавленість в терміні корупція досягла максимального рівня 100. Це може бути пов'язано з відкриттям кримінальних справ в багатьох країнах (США, Швейцарія, Австрія, Бразилії) проти посадовців Міжнародної федерації футбольних асоціацій (FIFA), за якими їх звинувачували в корупції (щодо проведення чемпіонатів світу в Росії і Катарі), рекеті, шахрайстві і відмиванні грошей. Ці новини звісно привернули увагу всього світу. На рисунках 1 та 2 – представлено географію пошукових запитів «корупція» та «фінансова безпека» з 2004 по 2022 рік терміну, згідно даних Google Trends. Зауважимо, що країни або регіони на карті зафарбовані різними відтінками синього та помаранчевого кольору. Чим інтенсивніший колір, тим вищий інтерес до пошукового запиту в цьому регіоні.

Пошук по БД Scopus за весь період індексування дозволив визначити всього 282 публікацій в тематиці корупція та фінансова безпека.

Найстарша праця в зазначеній тематиці належить авторам Геддз Б. та Нето А.Р. датована 1992 роком [18]. Ця стаття на прикладі Бразилії доводить, що зміни у законодавстві щодо виборів в цій країні збільшили ймовірність корупції, послабили політичні можливості виконавчої влади залишатися незалежною та підсилило можливість корумпованої поведінки щодо обміну матеріальних благ на підтримку законодавців. Наприклад, обмін громадських проектів, що можуть реалізовуватися в округах законодавця на голос при голосуванні. Це підсилило корупційноорієнтовану поведінку бразильського уряду, що в свою чергу створило поширену систему неофіційного оподаткування всіх підприємств, які ведуть бізнес з державою.

Аналіз динаміки публікацій по роках свідчить про низький інтерес науковців щодо питань взаємозв'язку питань корупції та фінансової

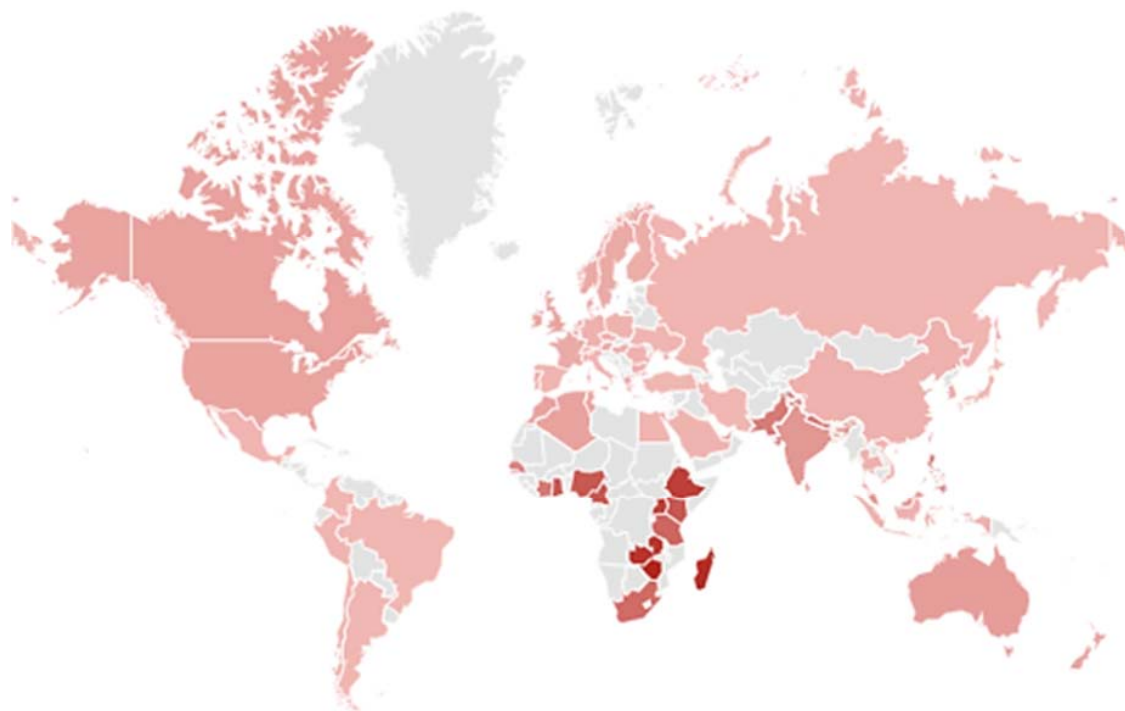

Рис. 1. Географія пошукових запитів на пошуковому двигуні Google в період з 2004 по 2022 рік терміну «корупція»

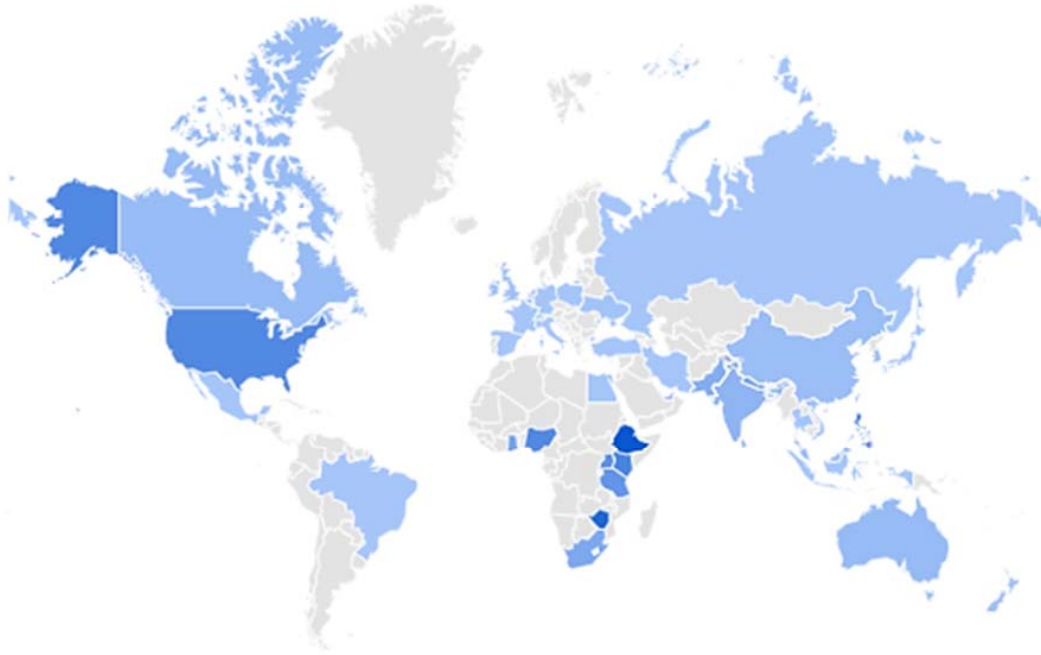

Рис. 2. Географія пошукових запитів на пошуковому двигуні Google в період з 2004 по 2022 рік терміну «фінансова безпека»

безпеки. Дивись рис. 3. Фактично можемо констатувати відсутність до 2001 року публікацій в цій тематичі. А їх поява до зазначеної дати є фрагментарною та несистематичною.

Географічне походження авторів, які публікували праці в тематичі корупція та фінансова безпека в журналах, що індексуються БД Scopus представлена на рисунку 4, де представлено країни, з якими афілійовано 5 і більше статей. Це складає майже 74 % статей. Найбільше 20,4% авторів публікацій афілійовані з Сполученими Штатами Америки. Також до п'ятірки країн з найбільшою кількістю публікацій потрапили автори з рф (7,3%), Китай (6,2%), Україна (5,6%) та Великобританія (5,3%). Важливим фактом є присутність в топ-5 країн походження авторів України, що свідчить про публікаційну активність українських науковців в тематичі корупція та фінансова

безпека в журналах, що індексуються БД Scopus. Цікавим є наявність багатьох країн з невеликою кількістю публікацій 2 та 1, а на першу десятку країн, автори з яких публікувалися з зазначеної тематики приходиться майже 60% всіх опублікованих праць.

Наступним згідно плану є питання аналізу розподілу публікацій по предметним галузям, що дозволить сформувати перелік журналів, де можна розміщувати праці присвячені тематичі корупція та фінансова безпека. Рисунок 5 дозволяє зробити висновок, що 35,03% публікацій вийшли в виданнях, що індексуються в галузі «Соціальні науки» (165 публікація). Цікавим є те, що другу позицію посідає предметна галузь «Комп'ютерні науки», в журналах, індексованих в якій опубліковано 56 робіт, що становить 11,89% всіх публікацій. В п'ятірку лідерів потрапили також галузі: «Еко-

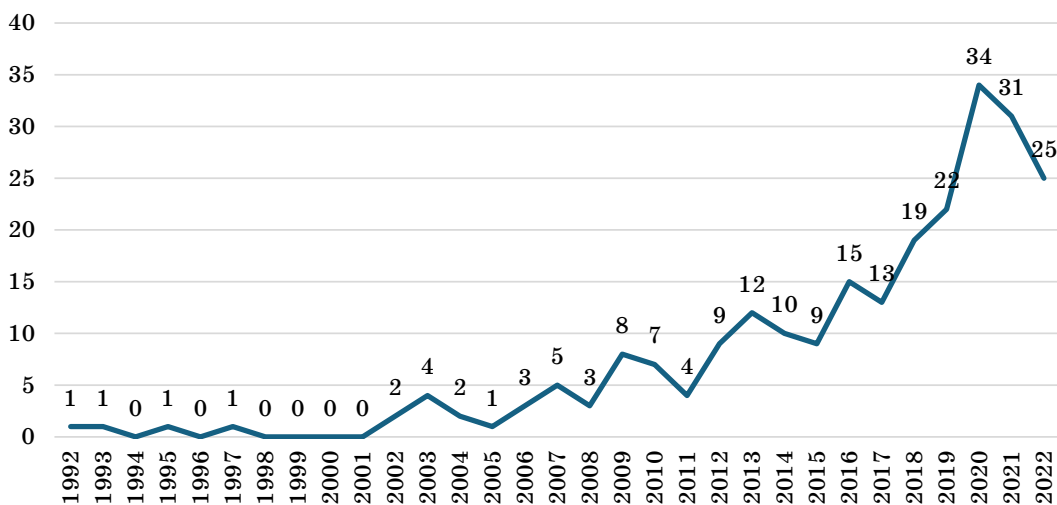

Рис. 3. Динаміка публікацій по роках в тематичі корупція та фінансова безпека згідно БД Scopus 1992-2022 рр.

Джерело: побудовано авторами на основі даних [7]

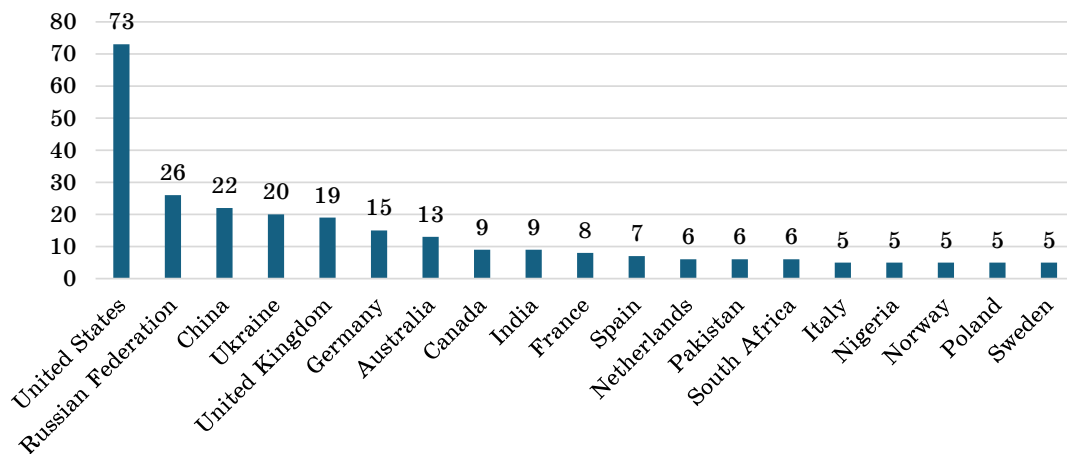

Рис. 4. Кількість публікацій по країнах (для країн з кількістю публікацій більше 5) в тематиці корупція та фінансова безпека згідно БД Scopus 1992-2022 рр.

Джерело: побудовано авторами на основі даних [7]

номіка, Економетрика та Фінанси» (проіндексовано 52 публікацій, що склало 11,04% публікацій в тематиці корупція та фінансова безпека), Інженерія (48 та 10,19% відповідно), «Бізнес, Менеджмент та Облік» (29 та 6,16% відповідно).

Серед галузей в яких індексувалися журнали з публікаціями в тематиці корупція та фінансова безпека популярними виявилися: «Мистецтво та гуманітарні науки» (4,88%), «Математика» (3,82%), «Науки про навколишнє середовище» (3,61%), «Науки про прийняття рішень» (2,55%), «Енергія» (2,34%) тощо. Інші галузі займають значно меншу частку.

Відповідно до плану даної статті визначено найбільш цитовані роботи, які визначають тематику досліджень з питань взаємозв'язку корупція та фінансова безпека. Таблиця 1 демонструє топ 10 публікацій в БД Scopus за кількістю цитувань.

Найбільш цитована робота – це книга Рено В. 1995 року з назвою «Корупція та державна політика в Сьєра-Ліоне» [8]. Ця публікація демонструє взаємозв'язок політиків та бізнесменів в алмазній промисловості, що дозволило їм контролювати неформальні ринки алмазів в Сьєра-Ліоне, зосередити в своїх руках приватний контроль над цими ресурсами, маніпулювати політикою, спрямованою на залучення іноземних інвесторів. Все це призвело фактично до виникнення альтернативної «тіньової» держави, та підсилити інституційний занепад формальної державної влади.

Враховуючи незначну кількість публікацій в тематиці корупція та фінансова безпека, можна констатувати і низьку активність авторів в цій тематиці так по 3 роботи мають лише 3 автори Аббас, Х.С.М., Гоель, Р.К. Холмс, Л. Інші мають значно меншу кількість робіт. Рис. 6 демонструє

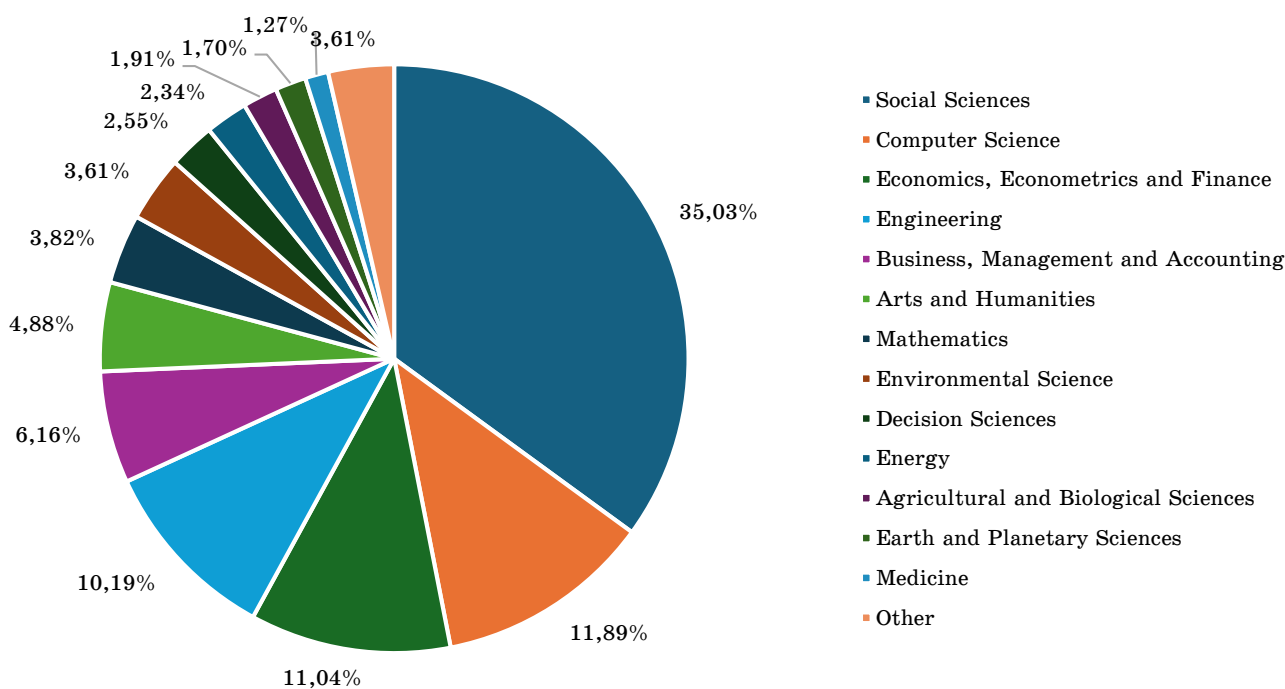

Рис. 5. Частка публікацій по предметних галузях в тематиці корупція та фінансова безпека згідно БД Scopus 1992-2022 рр.

Джерело: побудовано авторами на основі даних [7]

Таблиця 1

Топ 10 публікацій за кількістю цитувань в тематиці корупція та фінансова безпека згідно БД Scopus 1992-2022 рр.

№	Назва публікації	Автор(и)	Назва та параметри видання	Рік	Цитати
1	Corruption and state politics in Sierra Leone	Reno, W. [8]	Corruption and state politics in Sierra Leone	1995	572
2	Rewarding Lula: Executive power, social policy, and the Brazilian elections of 2006	Hunter, W., Power, T.J. [9]	Latin American Politics and Society, 49(1), pp. 1–30	2007	239
3	Random key-assignment for secure wireless sensor networks	Di Pietro, R., Mancini, L.V., Mei, A. [10]	Proceedings of the 1st ACM Workshop on Security of Ad Hoc and Security of Ad Hoc and Sensor Networks (in Association with 10th ACM Conference on Computer and Communications Security), pp. 62–71	2003	235
4	Can fragile states decide to reduce their deforestation? The inappropriate use of the theory of incentives with respect to the REDD mechanism	Karsenty, A., Ongolo, S. [11]	Forest Policy and Economics, 18, pp. 38–45	2012	164
5	Ensuring security and privacy preservation for cloud data services	Tang, J., Cui, Y., Li, Q., Liu, J., Buyya, R. [12]	ACM Computing Surveys, 49(1), 13	2016	154
6	State capacity, state failure, and human rights	Englehart, N.A. [13]	Journal of Peace Research, 46(2), pp. 163–180	2009	140
7	Hacking in darkness: Return-oriented Programming against Secure Enclaves	Lee, J., Jang, J., Jang, Y., Peinado, M., Kang, B.B. [14]	Proceedings of the 26th USENIX Security Symposium, pp. 523–539	2017	112
8	Fatal Attraction: How Security Threats Hurt Tourism	Fourie, J., Rosselly-Nadal, J., Santana-Gallego, M. [15]	Journal of Travel Research, 59(2), pp. 209–219	2020	85
9	The problem of political stability in northeast India: Local ethnic autocracy and the rule of law	Lacina, B. [16]	Asian Survey, 49(6), pp. 998–1020	2009	80
10	Accumulators and democrats: Challenging state corruption in Africa	Harsch, E. [17]	The Journal of Modern African Studies, 31(1), pp. 31–48	1993	80

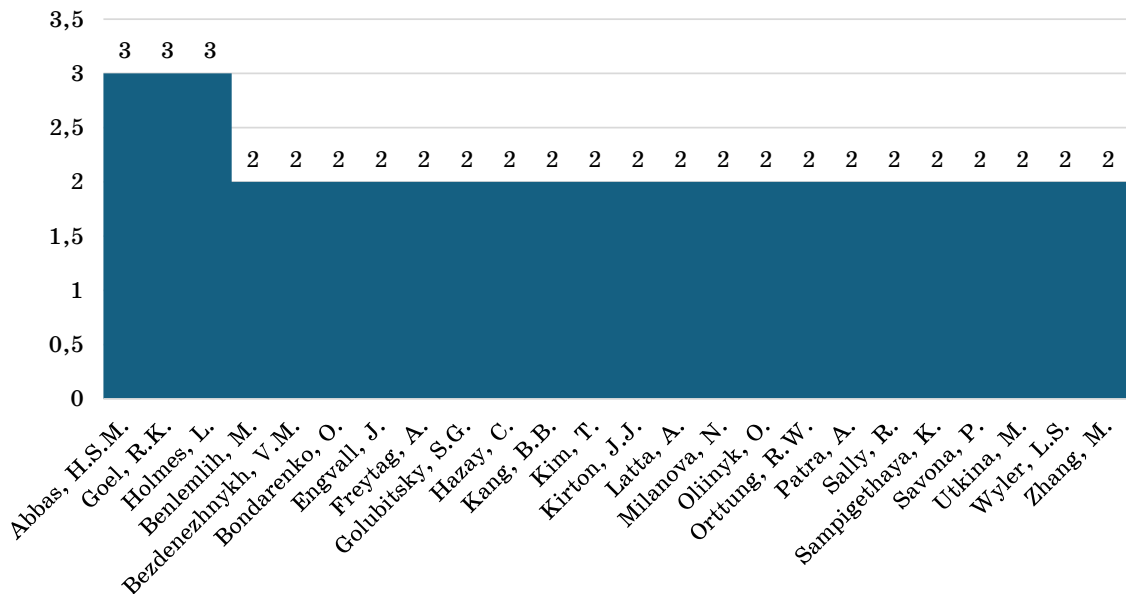

Рис. 6. Кількість публікацій авторів в тематиці корупція та фінансова безпека згідно БД Scopus 1992-2022 рр. (зазначені автори, які мають 2 і більше публікацій)

Джерело: (Scopus preview – Scopus – Welcome to Scopus, n.d.)

перелік авторів та кількість публікацій цих авторів в тематиці корупція та фінансова безпека згідно БД Scopus 1992-2022 рр.

Використовуючи програмний комплекс VOSviewer ми визначили пов'язці цитування авторами в даній тематиці. Рисунок 7 демонструє ці зв'язки. Цікавим є факт, що основні цитування

пов'язані з роботами, опублікованими в період 2017-2021 рр. Таким чином можна виділити три кластери авторів: (1) Чой Чанхо, Чой Ссеул, Джан Джінсу, Джан Йонджин, Квак Нохюн, Лі Дже-хюк, Пейнадо Маркус; (2) Пек Хьонбу, Кан Brent Бьонхун, Кім Пхен, Лі Чжеу, Лі Джінкю; (3) Кім Тесу, Лі Венке, Лу Канджі, Сон Ченю, Сью Мен.

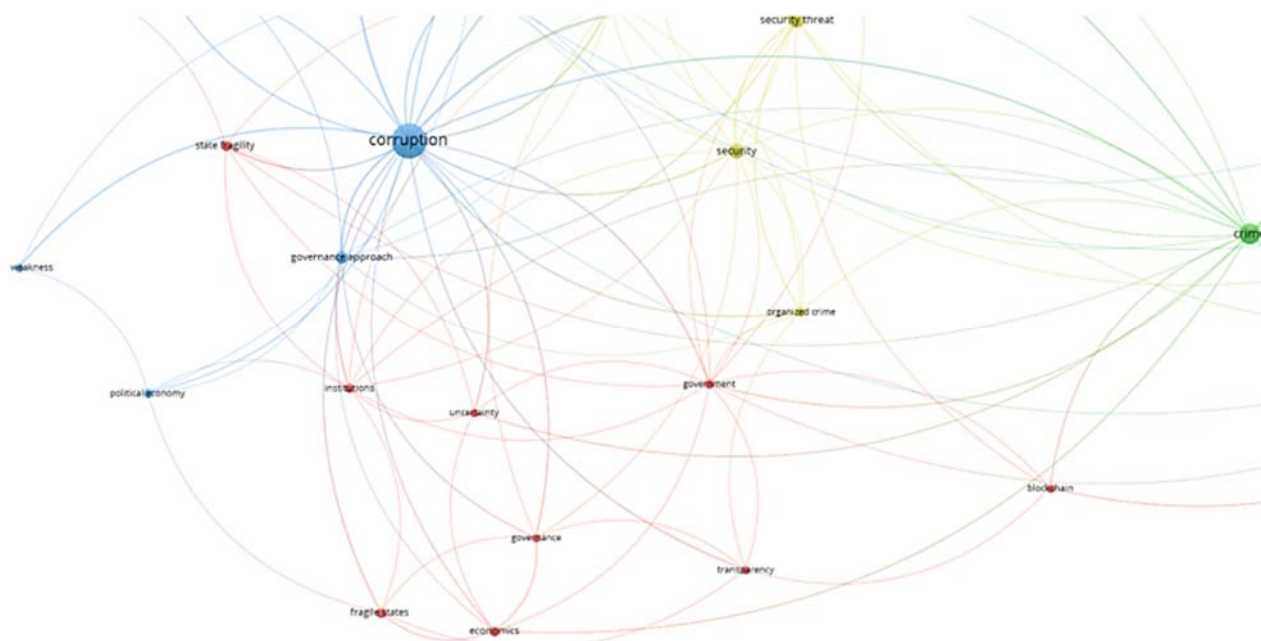

Рис. 9. Графічне представлення червоного кластеру ключових слів в тематиці корупція та фінансова безпека згідно БД Scopus 1992-2022 рр.

Джерело: авторські розрахунки в програмному комплексі VOSviewer

лення, злочинність, криптографія, пошкодження пам'яті, безпека мережі, персональні обчислення, безпека даних, системи безпеки, загрози безпеці. Ці терміни можуть бути об'єднані в контексті взаємодії корупції, кібербезпеки та інформаційної безпеки, адже корупція може сприяти злочинності та порушенню безпеки даних через неправомірний доступ до систем або маніпуляцію даними, а також відображають широкий спектр заходів та потенційних небезпек, пов'язаних з збереженням, передачею та обробкою даних в мережах. Так, хмарні обчислення та персональні обчислення відображають простір, де зберігаються та обробляються дані, що може створити ризики для безпеки, якщо не забезпечено відповідні заходи захисту, а розгляд питань криптографія цьому ключі є базовим елементом захисту даних та мереж, де шифрування та розшифровка інформації відіграють важливу роль у запобіганні несанкціонованому доступу. Пошкодження пам'яті може бути наслідком кібератак або недоліків в програмному забезпеченні, що може призвести до витоку конфіденційної інформації або збою систем. Усі ці ключові слова спільно відображають складність та різноманітність проблем та викликів, пов'язаних з забезпеченням безпеки інформації в цифровому середовищі.

Третій (синій) включає 8 ключових слів (рис.10): корупція, фінансове зростання, невизначеність фінансової політики, фінансова безпека, управлінський підхід, національна безпека, політична економія, слабкість держави.

Ці терміни можна об'єднати в контексті взаємозв'язку між корупцією, фінансовим зростанням та безпекою держави. Так, корупція може негативно впливати на фінансове зростання, оскільки вона може спричинити втрати ефективності та довіри при управлінні ресурсами та інвестиціями, що відбивається на загальному рівні економіки. Невизначеність фінансової політики

також може створювати перешкоди для фінансового зростання та знижувати рівень фінансової безпеки. Невизначеність у політиці може спричинити недовіру серед інвесторів та підприємців. А корупція в свою чергу підвищує рівень невизначеності фінансової політики. Управлінський підхід та політична економія допомагають зрозуміти та проаналізувати взаємозв'язок між корупцією, фінансовим зростанням та рівнем безпеки чи слабкості держави. Ефективне управління та розуміння політичних та фінансових процесів є ключовими для зміцнення фінансової безпеки держави. Отже, ці терміни відображають складний і взаємопов'язаний набір факторів, які впливають на безпеку держави.

Четвертий (жовтий) кластер сформований 6 ключовими словами: демократія, вибори, організована злочинність, безпека, загроза безпеці, тероризм. Дивись рис. 11. Ці ключові слова об'єднують праці присвячені політичній та соціальної стабільності держави, а також функціонуванню правової системи. Враховуючи, що корупція може підірвати довіру до демократичних інститутів та виборчого процесу, порушити прозорість та ефективність управління, але необхідно пам'ятати, що демократія та вибори є основними механізмами, що забезпечують участь громадян у владних процесах та забезпечують легітимність влади. Організована злочинність, тероризм є загрозами безпеці, які можуть підірвати стабільність держави та загрожувати безпеці громадян. Отже, об'єднуючи ці терміни, ми можемо визначити складний міжнародний та національний контекст, де корупція, політична система, правопорядок та безпека взаємодіють і мають важливе значення для стабільності та процвітання держави. Цей кластер має зв'язок зі всіма попередніми кластерами і через нього фактично червоний і синій кластери пов'язані з другим (зеленим) кластером.

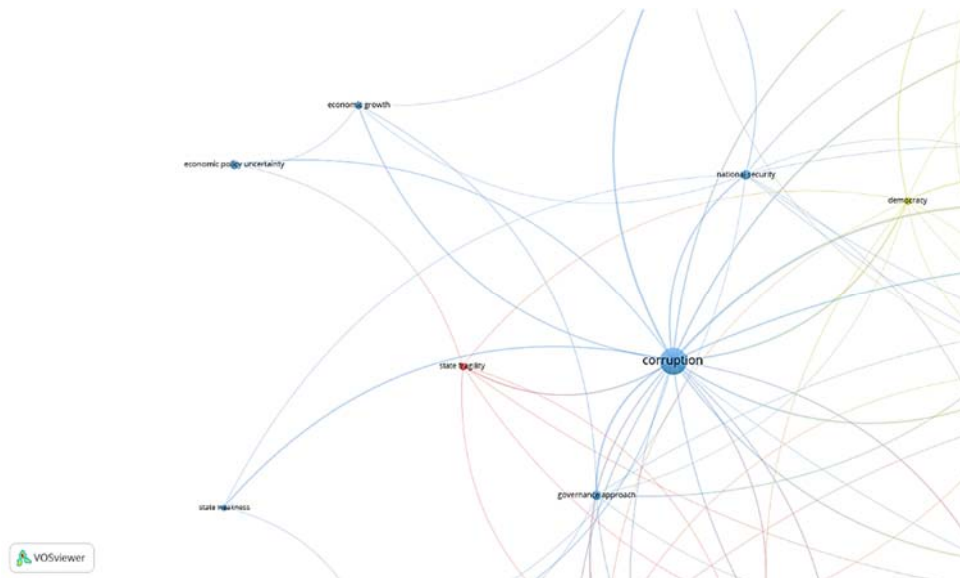

Рис. 10. Графічне представлення синього кластеру ключових слів у тематиці корупція та фінансова безпека згідно БД Scopus 1992-2022 рр.
Джерело: авторські розрахунки в програмному комплексі VOSviewer

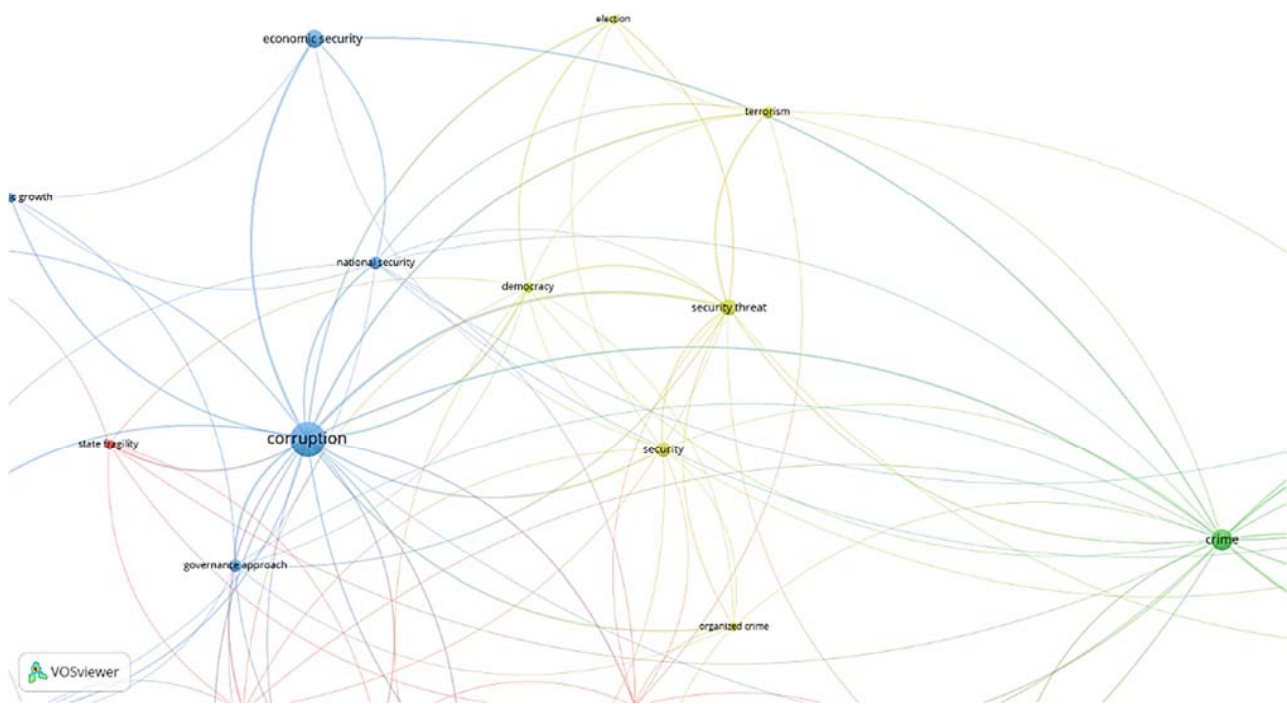

Рис. 11. Графічне представлення жовтого кластеру ключових слів в тематиці корупція та фінансова безпека згідно БД Scopus 1992-2022 рр.
Джерело: авторські розрахунки в програмному комплексі VOSviewer

Висновки. Дослідження пошукових запитів дозволяє зробити висновок, що зацікавленість в терміні корупція серед користувачів інтернет значно вище у порівнянні з поняттям фінансова безпека. Найбільша зацікавленість в 2011 році пов'язана з відкриттям кримінальних справ в багатьох країнах (США, Швейцарія, Австрія, Бразилія) проти посадовців Міжнародної федерації футболних асоціацій (FIFA), за якими їх звинувачували в корупції (щодо проведення чемпіонатів світу в Росії і Катарі), рекеті, шахрайстві і відмиванні грошей. Пошуковий запит за ключо-

вими словами в БД Scopus дозволило виокремити 282 публікації, які проіндексовані БД Scopus. Тематика є достатньо новою, про що свідчить дата першої публікації з тематики, що аналізується, а саме – 1992 рік. Топ 5 предметних сфер видань, що індексуються БД Scopus, які розміщували публікації з тематики корупція та фінансова безпека: «Соціальні науки», «Комп'ютерні науки», «Економіка, економетрика і фінанси», «Інженерія» а також «Бізнес, менеджмент та облік». В топ 5 країн афіліації науковців, які досліджували питання з корупція та фінансова

безпека входить і Україна (5 місце), а також США, Китай, рф, Великобританія. Програмний комплекс VOSviewer ідентифікував 4 кластери ключових слів в публікаціях, які досліджували тематику корупція та фінансова безпека. Перший найбільший кластер об'єднав 9 ключових слів навколо підтеми в контексті аналізу впливу корупції на фінансову безпеку крихких держав та можливостей використання технологій, в т.ч. блокчейн для боротьби з цією проблемою. Відокремлено розташований другий найбільший кластер (зелений), який також об'єднує 9 термі-

нів. Третій кластер пов'язує корупцію, з фінансовим зростанням та безпекою держави. Четвертий кластер сформований 6 ключовими словами: демократія, вибори, організована злочинність, безпека, загроза безпеці, тероризм.

Подяка. Дослідження виконане в рамках держбюджетної науково-дослідної роботи № 0123U101945 «Національна безпека України через запобігання фінансовим шахрайствам та легалізації брудних грошей: воєнні та післявоєнні виклики».

Список використаних джерел:

1. Mauro P. Corruption and Growth. *The Quarterly Journal of Economics*. 1995. Volume 110, Issue 3. P. 681–712. DOI: <https://doi.org/10.2307/2946696>
2. Tanzi V. Corruption Around the World: Causes, Consequences, Scope, and Cures. *Staff Papers – International Monetary Fund*. 1998. Vol. 45(4). P. 559. DOI: <https://doi.org/10.2307/3867585>
3. Rose-Ackerman S. *Corruption and government: Causes, consequences, and reform*. Cambridge University Press, 1999.
4. Lambsdorff J.G. The institutional economics of corruption and reform: theory, evidence, and policy. Cambridge University Press, Cambridge, 2007. DOI: <https://doi.org/10.1017/CBO9780511492617.004>
5. World Development Report 2011: Conflict, Security, and Development / World Bank. Washington DC, 2011.
6. Vasylieva T., Bilan Y., Starchenko L., Woźniak A. Green Intellectual capital for sustainable business model: bibliometric analysis. *Proceedings of the 34th International Business Information Management Association (IBIMA) conference*. Seville, Spain, 2020. URL: <https://ibima.org/conference/35th-ibima-conference>
7. Scopus preview – Scopus – Welcome to Scopus. URL: <https://www.scopus.com>
8. Reno W. *Corruption and state politics in Sierra Leone*. Cambridge University Press, 1995.
9. Hunter W., Power T. J. Rewarding Lula: Executive Power, Social Policy, and the Brazilian Elections of 2006. *Latin American Politics and Society*. 2007. Vol. 49(1). P. 1–30. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1548-2456.2007.tb00372.x>
10. Pietro R., Mancini L., Mei A. Random key-assignment for secure Wireless Sensor Networks. *Random Key-Assignment for Secure Wireless Sensor Networks*. 2003. P. 62–71. DOI: <https://doi.org/10.1145/986858.986868>
11. Karsenty A., Ongolo S. Can “fragile states” decide to reduce their deforestation? The inappropriate use of the theory of incentives with respect to the REDD mechanism. *Forest Policy and Economics*. 2012. Vol. 18. P. 38–45. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2011.05.006>
12. Tang J., Cui Y., Li Q., Ren K., Liu J., Buyya R. Ensuring security and privacy preservation for Cloud Data Services. *ACM Computing Surveys*. 2016. Vol. 49(1). P. 1–39. DOI: <https://doi.org/10.1145/2906153>
13. Englehart N. A. State Capacity, state failure, and human rights. *Journal of Peace Research*. 2009. Vol. 46(2). P. 163–180. DOI: <https://doi.org/10.1177/0022343308100713>
14. Lee J., Jang J., Jang Y., Kwak N., Choi Y., Choi C., Kim T., Peinado M., Kang, B.B. Hacking in Darkness: Return-oriented Programming against Secure Enclaves. *USENIX Security Symposium*, 2017.
15. Fourie J., Rossely-Nadal J., Santana-Gallego M. Fatal attraction: How security threats hurt tourism. *Journal of Travel Research*. 2019. Vol. 59(2). P. 209–219. DOI: <https://doi.org/10.1177/0047287519826208>
16. Lacina B. The problem of political stability in Northeast India: Local ethnic autocracy and the rule of law. *Asian Survey*. 2009. Vol. 49(6). P. 998–1020. DOI: <https://doi.org/10.1525/as.2009.49.6.998>
17. Harsch E. Accumulators and Democrats: Challenging state corruption in Africa. *The Journal of Modern African Studies*. 1993. Vol. 31(1). P. 31–48. DOI: <https://doi.org/10.1017/s0022278x00011794>
18. Geddes B., Neto A. R. Institutional sources of corruption in Brazil. *Third World Quarterly*. 1992. Vol. 13(4). P. 641–661. DOI: <https://doi.org/10.1080/01436599208420302>

References:

1. Mauro, P. (1995). Corruption and Growth. *The Quarterly Journal of Economics*, 110(3), 681–712. DOI: <https://doi.org/10.2307/2946696>
2. Tanzi, V. (1998). Corruption Around the World: Causes, Consequences, Scope, and Cures. *Staff Papers – International Monetary Fund*, 45(4), 559. DOI: <https://doi.org/10.2307/3867585>
3. Rose-Ackerman, S. (1999). *Corruption and government: Causes, consequences, and reform*. Cambridge University Press.
4. Lambsdorff, J.G. (2007). *The institutional economics of corruption and reform: theory, evidence, and policy*. Cambridge University Press, Cambridge. DOI: <https://doi.org/10.1017/CBO9780511492617.004>
5. World Bank, (2011). *World Development Report 2011: Conflict, Security, and Development*. World Bank, Washington DC.
6. Vasylieva, T., Bilan, Y., Starchenko, L., Woźniak, A. (2020). Green Intellectual capital for sustainable business model: bibliometric analysis. In *Proceedings of the 34th International Business Information Management Association (IBIMA) conference*. Available at: <https://ibima.org/conference/35th-ibima-conference>
7. Scopus preview – Scopus – Welcome to Scopus. (n.d.). Scopus preview – Scopus – Welcome to Scopus. Available at: <https://www.scopus.com>
8. Reno, W. (1995). *Corruption and state politics in Sierra Leone*. Cambridge University Press.
9. Hunter, W., & Power, T. J. (2007). Rewarding Lula: Executive Power, Social Policy, and the Brazilian Elections of 2006. *Latin American Politics and Society*, 49(1), 1–30. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1548-2456.2007.tb00372.x>
10. Pietro, R. & Mancini, L. & Mei, A. (2003). Random key-assignment for secure Wireless Sensor Networks. *Random Key-Assignment for Secure Wireless Sensor Networks*, 62-71. DOI: <https://doi.org/10.1145/986858.986868>
11. Karsenty, A., & Ongolo, S. (2012). Can “fragile states” decide to reduce their deforestation? The inappropriate use of the theory of incentives with respect to the REDD mechanism. *Forest Policy and Economics*, 18, 38–45. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2011.05.006>
12. Tang, J., Cui, Y., Li, Q., Ren, K., Liu, J., & Buyya, R. (2016). Ensuring security and privacy preservation for Cloud Data Services. *ACM Computing Surveys*, 49(1), 1–39. DOI: <https://doi.org/10.1145/2906153>
13. Englehart, N. A. (2009). State Capacity, state failure, and human rights. *Journal of Peace Research*, 46(2), 163–180. DOI: <https://doi.org/10.1177/0022343308100713>
14. Lee, J., Jang, J., Jang, Y., Kwak, N., Choi, Y., Choi, C., Kim, T., Peinado, M., & Kang, B.B. (2017). *Hacking in Darkness: Return-oriented Programming against Secure Enclaves*. *USENIX Security Symposium*.

15. Fourie, J., Rosselly-Nadal, J., & Santana-Gallego, M. (2019). Fatal attraction: How security threats hurt tourism. *Journal of Travel Research*, 59(2), 209–219. DOI: <https://doi.org/10.1177/0047287519826208>
16. Lacina, B. (2009). The problem of political stability in Northeast India: Local ethnic autocracy and the rule of law. *Asian Survey*, 49(6), 998–1020. DOI: <https://doi.org/10.1525/as.2009.49.6.998>
17. Harsch, E. (1993). Accumulators and Democrats: Challenging state corruption in Africa. *The Journal of Modern African Studies*, 31(1), 31–48. DOI: <https://doi.org/10.1017/s0022278x00011794>
18. Geddes, B., & Neto, A. R. (1992). Institutional sources of corruption in Brazil. *Third World Quarterly*, 13(4), 641–661. DOI: <https://doi.org/10.1080/01436599208420302>

Reshetniak Yaroslav

Educational and Research Institute of Business, Economics and Management,
Sumy State University

Tarchynets Oleksii

Chernihiv Polytechnic National University

**CORRUPTION AND FINANCIAL SECURITY:
ANALYSIS OF SCIENTIFIC BACKGROUND AND SYSTEMIC INTERRELATIONSHIPS**

Summary

The article analyzes the trends in search queries and scientific literature for the keywords "corruption" and "financial security" and clusters scientific works in this area to identify future research areas. The analysis of search queries showed that the interest in the term "corruption" is much higher than in the concept of "financial security". In 2011, the greatest interest was related to the opening of criminal cases in many countries (USA, Switzerland, Austria, Brazil) against officials of the International Federation of Football Associations (FIFA), in which they were accused of corruption (in relation to the World Cup in Russia and Qatar), racketeering, fraud and money laundering. A keyword search in the Scopus database revealed 282 publications. The subject matter is quite new, as evidenced by the date of the first publication on the analyzed topic, namely 1992. The top 5 subject areas of publications that published articles on corruption and financial security are: "Social Sciences", "Computer Science", "Economics, Econometrics and Finance", «Engineering, Business, Management and Accounting». The top 5 countries of affiliation of scientists who have studied corruption and financial security include Ukraine (5th place), as well as the United States, China, Russia, and the United Kingdom. The analysis using VOSviewer allowed us to identify 4 clusters of keywords in publications on the topic of corruption and financial security. The first, the largest, united publications analyzing the impact of corruption on the financial security of fragile states and the possibilities of using technologies, including blockchain, to combat this problem. The second largest cluster (green) also includes 9 terms. The third cluster links corruption to financial growth and state security. The fourth cluster is formed by 6 keywords: democracy, elections, organized crime, security, security threats and terrorism.

Keywords: corruption, financial security, economic security, anti-corruption measures, financial development, financial regulation, cluster analysis, bibliometric analysis.